

Comunicat de presă

Dacă nu investim, nici educație de calitate și nici absolvenți pregătiți nu primim!

București, 21 decembrie 2017 – Bugetul alocat educației în 2018, raportat la PIB, menține România pe ultimele locuri în Uniunea Europeană, avertizează Federația Coaliția pentru Educație, într-un [document](#) de poziție publicat joi, 21 decembrie. Finanțarea este insuficientă și asigură, în principal, plata salariilor, și mai puțin o investiție reală în educație, în special în formarea inițială și continuă a cadrelor didactice și în sprijinirea școlilor din mediul rural, acolo unde elevii sunt dezavantajați și rezultatele sunt slabe.

“Fără investiții și fără mecanisme transparente de alocare a banilor, nu putem menține în școală copiii care se confruntă cu dificultăți reale, diferite, nu putem avea performanțe semnificativ mai bune pentru un număr mai mare de elevi și nici absolvenți mai bine pregătiți să facă față cerințelor pieței muncii și capabili să contribuie la creșterea economică”, a subliniat Daniela Vișoianu, președinta Coaliției.

Federația Coaliția pentru Educație este atentă la modul în care s-a construit bugetul educației pentru anul 2018 și constată că: a) alocarea bugetară rămâne, probabil, cea mai mică din Uniunea Europeană – doar 2,98% din PIB, b) nu se prevăd, explicit, alocări bugetare direcționate pentru problemele reale din educație și c) decidenții din educație nu știu sau nu vor să comunice transparent mecanismele de finanțare.

În aceste zile s-a aprobat în Parlament Legea bugetului de stat pentru anul 2018. Pentru educație se preconizează alocarea a 27 de mld. de lei, cu 3 mld. mai mult decât anul trecut. Ministrul Educației [declară](#) că această sumă reprezintă cel mai mare buget alocat educației, în ultimii 27 de ani.

În ciuda sumei aparent mari vehiculate de autorități, **alocarea este de 2,98% din PIB, în contextul în care în 2016 media europeană a procentului din PIB alocat educației a fost de 4,9%**, conform [Monitorului Educației și Formării](#) publicat recent de Comisia Europeană.

Învățământul preuniversitar beneficiază de 15,9 mld. de lei, din care aproximativ 15,4 mld. de lei sunt destinați finanțării cheltuielilor salariale. Peste 90% din sumă reprezintă drepturile salariale ale profesorilor. Celelalte tipuri de cheltuieli necesare asigurării învățământului ”gratuit” trebuie acoperite din diferența de 0,5 mld. lei, la care se adaugă, poate, contribuțiile părinților, ale autorităților locale, sume provenite din proiecte cu fonduri structurale. Însă mecanismele și sursele de finanțare nu sunt identificate cu claritate și nu susțin o dezvoltare planificată, fiind incerte și greu predictibile.

b) **Performanța elevilor este legată de statutul lor socio-economic.** Toate evaluările de sistem confirmă diferența de unul sau doi ani școlari dintre copii cu medii de rezidență diferite, iar Monitorul publicat de C.E. afirmă: **“performanța scăzută în rândul elevilor dezavantajați este de aproape trei ori mai mare decât în cuartila socio-economică superioară, iar acest decalaj este unul dintre cele mai ridicate din UE.”**

Potrivit unui [studiu UNICEF](#) din 2014 (*și nu sunt semne că situația s-a schimbat, n.n.*):

- aproximativ două treimi dintre cheltuielile publice pentru educație se îndreaptă spre cele mai înstărite două cincimi ale societății (65,8%), comparativ cu doar 9,9% cât îi revine cincimii celei mai sărace;
- 61,2% dintre fondurile dedicate educației sunt cheltuite în mediul urban.

În contextul diferențelor de rezultat dintre elevii segregati pe criterii diverse (mediu de rezidență, etnie, statut socio-economic, cerințe educaționale speciale ș.a.) este necesară o majorare a investițiilor publice în educație de calitate pentru fiecare copil, prin canalizarea de resurse suplimentare către școlile dezavantajate.

Nevoile reale ale copiilor, îndeosebi ale celor din mediul rural, sunt, întâi, de resurse umane de calitate și, apoi, de infrastructură materială complementară consistentă. Pentru recuperarea decalajelor de calitate, este nevoie de profesori bine pregătiți, stabili pe post, care știu să își încurajeze și să își susțină elevii indiferent de statutul lor social, care sunt motivați să le predea acelor copii, care înțeleg și respectă inclusiv rolul social al profesiei lor.

c) Documentându-ne pentru realizarea [raportului despre finanțarea educației](#), prezentat în luna noiembrie a.c., împreună cu partenerii noștri de la Centrul pentru Politici Educaționale, am înțeles din nou că **o reformă reală presupune bună finanțare și bună guvernantă, ceea ce înseamnă:**

- mecanisme transparente și participative de bugetare și raportare;
- eficientizarea modului de utilizare a resurselor deja existente în sistem, prin redefinirea aplicării mecanismului costului real per elev, în funcție de nevoile reale la nivel individual și de profilul școlii și al comunității.

În general, dovezile PISA sugerează că **pentru majoritatea țărilor ceea ce contează cel mai mult este modul de alocare a resurselor, precum și diferențele calitative între politicile educaționale, normele culturale și practicile profesionale** (OCDE 2016). Alegerea între diferite soluții de politică publică presupune anticiparea impactului acestora la nivel de buget național. Altfel spus: **“aceștia sunt banii, unde putem avea mai mult impact cu ei investiți și ce facem mai întâi?”**.

Sursa datelor comparate: [Monitorului Educației și Formării 2017](#), publicat de Comisia Europeană.

Comunicatul este argumentat suplimentar în documentul de poziție publicat pe www.coalitiaedu.ro

***Fondată în iunie 2015, Federația Coaliția pentru Educație reunește organizații nonguvernamentale active în domeniu și își propune să coaguleze energii și resurse pentru a susține dezvoltarea școlii în care fiecare vrea și poate să își împlinească potențialul (www.coalitiaedu.ro).

Persoană de contact: Daniela Vișoianu, Președintă, (daniela@coalitiaedu.ro)